

2024/758

27.2.2024

**NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2024/758,
26. veebruar 2024,
millega nimetatakse ametisse Euroopa Liidu inimõiguste eriesindaja**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 33 ja artikli 31 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 28. veebruaril 2019 vastu otsuse (ÜVJP) 2019/346, ⁽¹⁾ millega nimetatakse Eamon GILMORE Euroopa Liidu inimõiguste eriesindajaks (edaspidi „ELi eriesindaja“). ELi eriesindaja volitused lõppevad 29. veebruaril 2024.
- (2) Uus ELi inimõiguste eriesindaja tuleks nimetada ametisse 24 kuuks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu eriesindaja

Euroopa Liidu inimõiguste eriesindajaks nimetatakse kuni 28. veebruarini 2026 Olof SKOOG. Nõukogu võib poliitika- ja julgeolekukomitee hinnangule tuginedes ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) ettepaneku põhjal otsustada, et ELi eriesindaja volituste kehtivus lõpetatakse varem.

Artikkel 2

Poliitilised eesmärgid

ELi eriesindaja volitused põhinevad liidu poliitilistel eesmärkidel seoses inimõigustega, nagu need on sätestatud Euroopa Liidu lepingus ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ning inimõigusi ja demokraatiat käsitleval ELi strateegilisel raamistikul ning inimõigusi ja demokraatiat käsitleval ELi tegevuskaval, sealhulgas:

- a) liidu mõjususe, kohalolu ja nähtavuse suurendamine inimõiguste kaitsmisel ja edendamisel maailmas ning positiivse inimõiguste narratiivi esiletoomine, eelkõige süvendades liidu koostööd ja poliitilist dialoogi kolmandate riikide, asjaomaste partnerite, ettevõtjate, kodanikuühiskonna ja rahvusvaheliste ning piirkondlike organisatsioonidega, samuti tegevuse kaudu asjaomastes rahvusvahelistes foorumites;
- b) liidu panuse suurendamine demokraatia ja institutsioonide arendamise, õigusriigi, hea valitsemistava ning inimõiguste ja põhivabaduste austamise tugevdamisse kogu maailmas;
- c) liidu inimõiguste tegevuse sidususe parandamine ja inimõiguste parem integreerimine kõigisse liidu välistegevuse valdkondadesse.

⁽¹⁾ Nõukogu 28. veebruari 2019. aasta otsus (ÜVJP) 2019/346, millega nimetatakse ametisse Euroopa Liidu inimõiguste eriesindaja (ELT L 62, 1.3.2019, lk 12).

Artikkel 3

Volitused

Poliitiliste eesmärkide saavutamiseks on ELi eriesindajal järgmised volitused:

- a) toetada liidu inimõigustealase poliitika, eelkõige inimõigusi ja demokraatiat käsitleva ELi strateegilise raamistiku ning inimõigusi ja demokraatiat käsitleva ELi tegevuskava, samuti liidu inimõigustealaste suuniste, vahendite ja tegevuskavade rakendamist, sealhulgas koostades selle kohta soovitusi;
- b) toetada rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimise edendamist käsitlevate nõukogu kindlaks määratud liidu seisukohtade rakendamist;
- c) toetada rahvusvahelise kriminaalõiguse järgimise edendamist käsitlevate nõukogu kindlaks määratud liidu seisukohtade, eelkõige nõukogu otsuse 2011/168/ÜVJP ⁽²⁾ (Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohta) kohaste seisukohtade rakendamist;
- d) aidata panna Euroopa hääle tugevamalt kõlama kolmandate riikide valitsustega ning rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonidega, samuti kodanikuühiskonna organisatsioonide ja muude asjaomaste osalejatega peetava inimõigustealase dialoogi kaudu, et tagada liidu inimõigustealase poliitika mõjususe ja nähtavuse; juhtida olulisi inimõigustealaseid dialooge kolmandate riikidega;
- e) toetada liidu poliitika ja meetmete suuremat sidusust ja järjepidevust inimõiguste kaitse ja edendamise valdkondades, eelkõige aidates kaasa liidu asjakohase poliitika kujundamisele;
- f) toetada liikmesriikidega konsulteerides punktides b ja c osutatud liidu seisukohtade suuremat sidusust ja järjepidevust.

Artikkel 4

Volituste täitmine

1. ELi eriesindaja vastutab oma volituste täitmise eest, tegutsedes kõrge esindaja alluvuses.
2. Poliitika- ja julgeolekukomiteel on ELi eriesindajaga eelissidemed ning ta on ELi eriesindaja peamine kontaktorgan nõukogus. Poliitika- ja julgeolekukomitee annab ELi eriesindajale tema volituste raames strateegilisi juhtnõore ja poliitilisi suuniseid, ilma et see piiraks kõrge esindaja volitusi.
3. ELi eriesindaja kooskõlastab oma töö tihedalt Euroopa välisteenistuse ja selle asjaomaste osakondadega, et tagada nende poolt inimõiguste valdkonnas tehtava vastava töö sidusust ja järjepidevust.

Artikkel 5

Rahastamine

1. ELi eriesindaja volituste täitmise seotud kulude katmiseks ajavahemikul 1. märtsist 2024 kuni 28. veebruarini 2026 ette nähtud lähtesumma on 3 092 000 eurot.
2. Kuludid hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja reeglitele.
3. Kulude haldamise kohta sõlmitakse ELi eriesindaja ja komisjoni vahel leping. ELi eriesindaja annab kõigist kuludest aru komisjonile.

⁽²⁾ Nõukogu 21. märtsi 2011. aasta otsus 2011/168/ÜVJP Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohta, millega tunnistatakse kehtetuks ühine seisukoht 2003/444/ÜVJP (ELT L 76, 22.3.2011, lk 56).

Artikkel 6

Meeskonna moodustamine ja koosseis

1. ELi eriesindaja vastutab ELi eriesindaja volituste ja eraldatud rahaliste vahendite piires meeskonna moodustamise eest. Meeskonda kuuluvad vastavalt volitustele konkreetsetes poliitikaküsimustes pädevad isikud. ELi eriesindaja teavitab nõukogu ja komisjoni viivitamata oma meeskonna koosseisust.
2. Liikmesriigid, liidu institutsioonid ja Euroopa välisteenistus võivad teha ettepaneku isikkoosseisu liikmete lähetamiseks ELi eriesindaja juurde. Lähetatud isikkoosseisu liikmete palga katab kas lähetanud liikmesriik, liidu institutsioon või Euroopa välisteenistus. Lisaks võib liikmesriikide poolt liidu institutsioonidesse või Euroopa välisteenistusse lähetatud eksperdid määrata tööle ELi eriesindaja juurde. Rahvusvahelistel lepingulistel töötajatel peab olema liikmesriigi kodakondsus.
3. Kõik lähetatud isikkoosseisu liikmed jäävad vastavalt neid lähetanud liikmesriigi, liidu institutsiooni või Euroopa välisteenistuse haldusalluvusse ning täidavad oma kohustusi ja tegutsevad ELi eriesindaja volituste huvides.
4. ELi eriesindaja isikkoosseis paigutatakse kokku asjaomaste Euroopa välisteenistuse osakondade või liidu delegatsioonidega, et tagada nende asjaomase tegevuse sidusus ja järjepidevus.

Artikkel 7

ELi salastatud teabe kaitse

ELi eriesindaja ja ELi eriesindaja meeskonna liikmed järgivad nõukogu otsusega 2013/488/EL⁽³⁾ kehtestatud julgeolekupõhimõtteid ja miinimumstandardeid.

Artikkel 8

Juurdepääs teabele ja logistiline tugi

1. Liikmesriigid, komisjon, Euroopa välisteenistus ja nõukogu peasekretariaat tagavad, et ELi eriesindajale võimaldatakse juurdepääs kogu asjakohasele teabele.
2. Liidu delegatsioonid ja liikmesriikide diplomaatilised esindused annavad ELi eriesindajale vastavalt vajadusele logistilist tuge.

Artikkel 9

Julgeolek

ELi eriesindaja võtab oma otsesse alluvusse kuuluvate isikkoosseisu liikmete julgeoleku tagamiseks kõik otstarbekad meetmed, tehes seda kooskõlas väljapoole liitu operatiivülesannete täitmisele lähetatud isikkoosseisu julgeolekut käsitleva liidu poliitikaga aluslepingu V jaotise alusel ning vastavalt ELi eriesindaja volitustele ja julgeolekuolukorrale vastutuspiirkonnas, eelkõige

- a) koostades Euroopa välisteenistuse suunistele tuginedes eriomase julgeolekukava, milles nähakse ette eriomased füüsilised, organisatsioonilised ja menetluslikud julgeolekumeetmed, millega reguleeritakse isikkoosseisu ohutu liikumise korda vastutuspiirkonda ja vastutuspiirkonnas ning julgeolekualaste juhtumite ohjamist, ning milles nähakse ette erandolukorra lahendamise plaan ja evakueerimisplaan;
- b) tagades vastutuspiirkonnas valitsevatele tingimustele vastava suure riski kindlustuskaitse kõigile väljapoole liitu lähetatud isikkoosseisu liikmetele;

⁽³⁾ Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

- c) tagades, et kõik ELi eriesindaja meeskonna väljapoole liitu lähetatud liikmed, sealhulgas kohapeal tööle võetud lepingulised isikkoosseisu liikmed, on saanud enne vastutuspiirkonda saabumist või sinna saabudes asjakohase julgeolekukoolituse, mis tugineb kõnealusele piirkonnale Euroopa välisteestistuse poolt omistatud riski tasemele;
- d) tagades, et kõik korrapärase julgeolekuhinnangute tulemusel esitatud kokkulepitud soovitusel viiakse ellu, ning esitades nende elluviimise ja muude julgeolekuküsimuste kohta nõukogule, kõrgele esindajale ja komisjonile kirjalikke aruandeid eduaruannete ja volituste täitmist käsitleva aruande raames.

Artikkel 10

Aruandlus

ELi eriesindaja esitab kõrgele esindajale ning poliitika- ja julgeolekukomiteele korrapäraselt suulisi ja kirjalikke aruandeid. Vajaduse korral annab ELi eriesindaja aru ka nõukogu töörühmadele, eelkõige inimõiguste töörühmale. Korrapärased aruanded edastatakse „COREU“-võrgu kaudu. ELi eriesindaja võib esitada aruandeid välisasjade nõukogule. Vastavalt aluslepingu artiklile 36 võib ELi eriesindajale teha ülesandeks Euroopa Parlamendi teavitamise.

Artikkel 11

Koordineerimine

1. ELi eriesindaja toetab liidu meetmete ühtsust, järjekindlust ja tõhusust ning aitab tagada, et liidu vahendeid ja liikmesriikide meetmeid kasutatakse järjepidevalt liidu poliitiliste eesmärkide saavutamiseks. ELi eriesindaja tegevus on koordineeritud liikmesriikide ja komisjoni tegevusega ning vastavalt vajadusele teiste ELi eriesindajate tegevusega. ELi eriesindaja korraldab korrapäraselt teabekoosolekuid liikmesriikide esindustele ja liidu delegatsioonidele.
2. Kohapeal tehakse tihedat koostööd liikmesriikide esinduste juhtide ja liidu delegatsioonide juhtidega, samuti ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide juhtide või ülematega ning vastavalt vajadusele muude ELi eriesindajatega. Nad teevad kõik endast sõltuva, et aidata ELi eriesindajat tema volituste täitmisel.
3. ELi eriesindaja teeb koostööd ja püüab saavutada vastastikust täiendavust ja sünergiaid ka teiste rahvusvaheliste ja piirkondlike osalejatega peakorteril tasandil ja kohapeal. ELi eriesindaja püüab korrapäraselt kohtuda kodanikuühiskonna organisatsioonidega nii peakorteril tasandil kui ka kohapeal.

Artikkel 12

Läbivaatamine

Käesoleva otsuse rakendamine ja selle sidusus muude liidu meetmetega vaadatakse korrapäraselt läbi. ELi eriesindaja esitab nõukogule, kõrgele esindajale ja komisjonile regulaarselt eduaruandeid ning 30. novembriks 2025 täieliku aruande volituste täitmise kohta.

Artikkel 13

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 26. veebruar 2024

Nõukogu nimel
eesistuja
D. CLARINVAL